

GŁOS NARODU

NR. 347. — ROK XXVI.

KRAKÓW, CZWARTEK DNIA 20. LIPCA 1916 R.

WYDANIE PORANNE.

CENA ZA OGŁOSZENIA (INSERTY):

Za jeden wiersz pełnowyściowy lub jego miejsce K. —12
Za wiersz półwierszowy lub jego miejsce K. —6
Nadesłane za wiersz pełnowyściowy lub jego miejsce K. —12
Nekrologi i zawiadomienia od wiersza pełnowyściowego K. —1
Komunikaty prywatne, na krótko od wiersza pełnowyściowego K. —1
Załączniki, prospekty i cyrkularze, broszurki i t. p. dla miejscowych prenumeratorów K. —2
Dla miejscowych prenumeratorów dziennika K. —1
Przy kalkulacji zamieszczenia inzeratu, nadesłanego itp. udziela Administracja odpowiedniego rabatu.

PRENUMERATA „GŁOSU NARODU“ WYNOŚI W KRAKOWIE W ADMINISTRACJI:

MIESIĘCZNIE K. 3-80. KWART. K. 11— PÓŁROCZ. K. 21— ROCZNIE K. 40—
Za odosłanie do domu w Krakowie, lub za przesyłkę pocztową do Austro-Węgier, Niemiec i Królestwa Polskiego dolicza się po 60 hal. miesięcznie. — Cena Nru wynosi w Krakowie: Wydanie poranne 12 hal. Wydanie wieczorne 8 hal. Na prowincyi: Wydanie całego Nru 16 hal.

ADRES REDAKCYI i ADMINISTRACYI: KRAKÓW, ULICA ŚW. TOMASZA L. 35.
TEL. REDAKCYI 190. — ADMIN. i DRUKARNI 3344. — TELEGR.: „GŁOS NARODU“ KRAKÓW.

ZAMAWIAĆ DZIENNIK MOŻNA:

Przez urzędy pocztowe, Agencje dzienników, lub też wprost w Administracji „Głosu Narodu“ w Krakowie.

WPLATY MOŻNA USKUTECZNIĆ:

1) Przez Pocztową Kasę Oszczędności Nr 23.993.
2) Przez Filję Banku Krajowego w Krakowie na rachunek bieżący Wydawnictwa „Głosu Narodu“.
3) Przekazem pocztowym pod adresem Administracji „Głosu Narodu“ w Krakowie, ul. św. Tomasza L. 35.

Nowy wiceprezydent.

Niedawno ustąpił z wiceprezydentury Rady Szkolnej jej kierownik, Dr. Dembowski, z żalem żegnany przez świat nauczycielski, pozostawiający po sobie dobrą pamięć tych wysiłków, jakie czynił w czasie ostatnich dwóch lat, by uratować dla nauki młodzież na ewakuacji, by odbudowywać to szkolnictwo, które tak ciężko ucierpiało przez wojnę. Miejsce opróżnione zajmuje następcą.

Następcą tym jest profesor krakowskiej Wszechnicy, Dr. Fryderyk Zoll, były jej dziekan i rektor, a prorektor przez cały czas wojny, do chwili obecnej. Wybór na to wysokie stanowisko naszego, jakby galicyjskiego ministra oświaty, padł nie na urzędnika; uznanem przez to zostało, iż sprawy szkolnictwa są sprawami społeczeństwa, które nie biurokratycznie tylko mają być załatwiane, choćby przez najlepszych z urzędników, jakiegoby można wybrać, lecz przez taką osobę, która pragnie i żąda społeczeństwa w tej tak ważnej dziedzinie może być reprezentantem.

Obecny wiceprezydent daje tę gwarancję, że będzie takim zastępcą społeczeństwa w sferze nauki szkolnej. Nietylko przez to ją daje, iż wychodzi z grona profesorów naszej pierwszej Almae Matris uniwersyteckiej, daje także przez całą swoją dotychczasową działalność. Cała dusza oddana profesorskiej pracy, zajęta wybitnie miejsce wśród kolegów uniwersyteckich, w pełni zyskał ich zaufanie i szacunek, a miłość o młodzieży za tę serdeczność, z jaką się zawsze do niej zwracał. I na arenie publicznego życia zajął już stanowisko wnioskami i inicjatywami prawodawczej w sejmie, gdy w nim, jako rektor zasiadał, działalnością w ostatnich latach, jako wojenny wiceprezydent miasta Krakowa. Gorące poczucie obywatelskie, przejęcie się sprawami, które załatwiał, pracowitość ponad przeciętną miarę, tak w stosunkach i przystępność — to cechy, które go zaznaczały i dają pełną otuchę, że nowa obowiązki potrafi spełnić ku pożytkowi społeczeństwa.

A obowiązki to ciężkie, bardzo ciężkie. Odbudować trzeba to szkolnictwo, by usunąć wytkony, jakie uderzenia wojny mu zadały. Lecz nietylko o tem musi myśleć nowy wiceprezydent. On, który młodzieży wychowaniem kieruje, na barki swoje bierze trud przygotowania w dużej mierze przyszłości kraju, gdyż jaką tą młodzieżą będzie, jak ją szkoła urobi, takimi będą potem obywatele kraju, którzy z tej młodzieży wyrosną. Nie wolna była ta galicyjska szkoła od wad i przed wojną. Głośnem odbiło się w społeczeństwie naszym echem memoriał Senatu Jagiellońskiego Uniwersytetu, który tuż przed wojną jej wady wskazywał, Radę szkolną o zarządzenie ziemią przysłał. O ileż te wady w czasie wojny wzrosnąć musiały! Nowy wiceprezydent, który jako prorektor w tym Senacie zasiadał, wady szkół naszych zna dobrze; wie, że trzeba leczyć jak najrybniej to, co stare w szkolnym organizmie. Najlepszych chęci mu nie braknie. Życzyć więc należy tylko najserdeczniej, by i sił miał doświadczyć do podjęcia pracy nad odrodzeniem tak każdemu Polakowi drogiej, polskiej z ducha i myśli szkoły.

St. K.

Z Królestwa.

(Garść wrażeń podróży).

Przypuszczam, że żaden Francuz nie wstydzi się tego, jeśli zbliżając się do Paryża uczuje, iż mu serce zabiło żywiej. Cóż dziwnego, że Polakowi jakoś niewyraznie robi się koło serca, gdy po trzydziestoletniej nieobecności zbliża się do Warszawy w tak niezwykłych, jak obecne wojenne, warunkach. Nie jest to przecież jeszcze żadnem wykroczeniem przeciw wszechpolskości, jeśli się człowiek cieszy jadąc z Krakowa do Warszawy. Myśl ani psychika polska nie są tak scentralizowane dookoła Warszawy, jak umysłowość i uczuciowość francuska koło Paryża. Dniś jeszcze Poznań i Wilno i Lublin, nie mówiąc już o Lwowie i Krakowie są ośrodkami nie tylko samostanowienia pracy myśli polskiej, lecz i środowiskami pewnego typu nieco odrębnego uczuciowości. Jeżeli mimo to myśl i uczucie polskie mają pozostać nierozbite, trzeba by zwracać się one ku jednemu jakiemś ośrodkowi bardziej niż ku innym, ku ośrodkowi, który i oddziaływał silnie i zatacza szerszy promień wpływu. Ze takim ośrodkiem, takim wspólnym mianownikiem myśli i uczuć naszych jest Warszawa i że ona jedna ma do tego prawo, to nie ulega chyba wątpliwości. Nie śmiejemy więc przypisywać do niej, lecz raczej niwelowanie jej znaczenia do poziomu innych środowisk polskich byłoby zaściankowaniem dzielnicową.

Takim o to myślenie natrętnym ogarniałem się, gdy niemiecki pociąg niósł mnie chętnie torem drogi niegdyś warszawsko-wiedeńskiej od Żabkowic ku Warszawie. Od Żabkowic... Nie tak łatwo jest zresztą obecnie zorientować się, że są to właśnie Żabkowice. Tu bowiem panuje chwilowo „condominium“ kolejowe austro-niemieckie. Wskutek tego budynki stacyjne noszą dwójne napisy: na jednym widnieje: „Żabkowice“, na drugim „Sombkowitz“. Dwie pisownie, czy dwie metody? Zgadnienie ortograficzno-polityczne. Gdy nauczylem się już czytać nowe napisy stacyjne i gdy się uporałem ze swymi wątpliwościami wszechpolskimi, mogłem cieszyć się swobodnie, że przecie jadę do Warszawy, że nie jestem w podróży niepewstrzymana mnie nie, bo wszystkie formalności wojenno-pasportowe już przebyte.

Cieszę się więc, o ile w szybkim przelocie pociągu przed oczyma nie wyrastają nagle obrazy, wobec których zapomnieć trzeba o radości. A obrazów tych wiele. Na całej przestrzeni kolei wiedeńskiej prawie wszystkie dworce są zniszczone: wielu brakuje dachów, wiele z nich nosi ślady pożaru, na innych widoczne ślady kul i szrapneli. Oto olbrzymi zbiornik żelazny na wodę, stracony z wieży i pognieciony, jak przedarta piłka gumowa. Na przestrzeni między Żyrardowem i Warszawą bardzo wiele ruin fabrycznych. Niektóre tworzą obraz straszliwego zniszczenia. Ale człowiek jest nieuleczalnym optymistą: patrzy na zgliszczona i zwałiska i myśli o nowym życiu, jakie na nich zakwitnie.

Wreszcie — Warszawa! Ostatni przegląd papierów podróży i z niezwykłym uczuciem schodzę po stopniach dworca na bruk Alei Jerozolimskiej. Poraz pierwszy spostrzegam nieco niezwykłą okoliczność: że pierwszy krok w Warszawie stawia się właśnie w Alei Jerozolimskiej, ale niema czasu o tem myśleć. Czy same nie wiedzą, gdzie polecieć. Chciałyby ogarnąć wszystko naraz: — Ci sami niesforni „dryndziarze“, wyciągnięci w szeregi i wyrzucający się z niego jeden przed drugim; tylko bohaterki bój stacza z nimi nie ciężki moskiewski „stółkowy“, lecz zgrabny milicjant warszawski. Ale o to już siedzę w „dryndzie“ i jadę przez Marszałkowską, Niecierpliwie oczyma pytam przechodniów, domów, sztydów — co się zmieniło i jak jest w Warszawie?

Wiele przedewszystkiem — ruch; ów osławiony ruch warszawski, którym lubiła się chlubić nasza stolica, na który składali się: na chodnikach — dwa wieczne spieszące nurty piechurów, na jezdni — nie o wiele od pierwszych szybsze, a prawie równie, nieprzerwane dwa prądy rozklekotanych, głośniejących dorożek z mknącymi środkami szybko i bez hałasu pięknymi wozami tramwajów. W latach ostatnich rytym ruchu ulicznego przyspieszyły jeszcze bardziej asfaltyczne zasapanie liczne samochody. Te ostatnie zniknęły dzisiaj prawie zupełnie. Z rzadka tylko przesunie się cicho maszyna z czerwonym na przodzie napisem: samochód magistratu lub władz wojskowych. Dorożek w porównaniu z Krakowem lub Lwowem ogromna ilość, lecz ruch ich po ulicach jak na stosunki warszawskie zmałał bardzo. A i nurt pieszy, zwolniał i przetrząsł się znaczenie. Zniknął gorączkowy pośpiech, zniknął ten szczególny hulawczy pokost, jaki ulicy warszawskiej nadawał często — interes i życie. Niema parokonnej „kawalerskiej“ dorożki, niema złotego młodzieńca. Zato znać w ruchu ulicznym, czynnikowi nowe. Co kilka kroków niemal ożywa szarość ulicznego tłumu biała plama stylizowanej na rogatywe czapki studencie, ówdeś mniej znaczne — brązowe czapki politechników, szare maciejówki służących rolnictwa, jakieś berety na modłę francuską, niepodobna się odrzuć w całej tej rozmaitości połać. Zwąwo, grómadkami i pojedynczo uwijają się po ulicy skauki. Skaut warszawski zmienił radykalnie uświeconą sylwetkę angielską, bo zamiast Baden-Powellowskiego kapelusza nasi także rogatywkę. Ciekaw jestem, czy za tem unarodowieniem od czubka głowy poszło także jakieś wewnętrzne przystosowanie organizacji do potrzeb polskich? Ponoć nie bardzo jeszcze...

Największą jednak sensacją ulicy warszawskiej jest milicjant. Wrażeniu zastąpienia ciężkiej, niezdarniej, obecnej figury „stółkusa“ moskiewskiego przez obecnego milicjanta nie podobna się oprzeć. Zamiana ta odrzuć, zmieniła styl ulicy warszawskiej. Bez przesady rzec można, że równie ładnie wyglądającej policyi nie znajdzie bodaj w Europie. „Agent“ paryski jest niezgrabnym, wobec milicjanta, zandarn włoski wygląda na figurę z operetki, podczas gdy milicjant w swoim skromnym, o minimalnej ilości odznak, lecz ogromnie zgrabnym stroju cieszy oko i budzi zaufanie odrzuć. Pełni on służbę swoją cicho, sprawnie, obojętnie, jak prawdziwy organ społeczny.

I jeszcze jedna cecha zewnętrzna rzuca mi się odrzuć w oczy. Oto panie warszawskie są dziś bez porównania mniej strojne niż nasze krakowskie.

Odkrycie niespodziewane, a jednak prawdziwe. A ramy, wśród których odbywa się ruch uliczny? Nabudowano nieco nowych domów, przeważnie bardzo brzydkich, wielopiętrowych kamienic dochodowych. Ostatnie to ślady, minionego już wreszcie okresu gospodarki budowlanej, pozbawionej wszelkiej kontroli publicznej. Niektóre z tych olbrzymów od dołu do góry upstrzone są napisami, znakami, reklamami, światłami. Było już tak i dawniej, ale teraz zniknęła z tych napisów tak obca i klująca oczy „grażdanka“ rosyjska. Na szyldach sklepowych napisy wyłącznie polskie. Często, gęsto świecą one zamalowane półkami, na których do niedawna jeszcze rozpięła się obca mowa. Tylko nieliczne, skoro do nowinek jednostki pokwapiły się zastąpić jeden obcy napis innym.

We wszystkich dziedzinach przemysłu i handlu znać ogromny przyrost firm polskich. Niektóre dawniej obce firmy, dziś — jak widać z napisów — przeszły w ręce polskie. Największą przyjemnością sprawia mi fakt, który zauważyłem na Nowym Świecie. W pałacu niegdyś Potołskich, w pałacu, z którego dokonano zamachu na hr. Bregę, i który spłądowało za karę kozacko, wyrzucając na bruk fortepian Chopina, w tym pałacu rozpościerały się dawniej olbrzymie sklepy kooperatywy, oficerów rosyjskich, wspomaganie oczywiście przez rząd. Dziś zajęły ten lokal sklepy „zjednoczonych kupców polskich“.

Staram się zebrać wszystkie doznane wrażenia w jedno. Sądząc ze świadectwa ulicy, życie Warszawy

jest poniekąd przytłumione, straciło ono swój rozmach i pęd „transzowy“, ale równocześnie wydaje się jakoby to życie spoważniało, skupiło się, na i wzmożło się nowymi czynnikami, które niezrównana energia społeczeństwa wytworzyła, korzystając z pierwszej nadarzonej sposobności, mimo całą niezwykłość i niepowinność warunków wojennych.

Dołęga.

Włochy i Niemcy.

Miedzy Włochami a Niemcami wybuchnął konflikt dyplomatyczny, który utrudnił i skomplikował stosunki tych dwóch państw, od wypowiedzenia wojny przez Włochy Austro-Węgrom i tak więcej niż niewyraźnie.

Agencja Stefania ogłosiła komunikat półurzędowy z różnymi zarzutami przeciw rządowi niemieckiemu: że banki niemieckie nie wypłacają należności podanych włoskich, że robotnikom włoskim w Niemczech i w Belgii wstrzymano wypłatę rent i zapomóg, że podanym włoskim, zamieszkałym w Belgii, a zdolnym do broni, zakazano wyjazdu i t. d. Biuro telegraficzne Wolffa odpowiedziało również półurzędowo sprostowaniem tych zarzutów, które streszcza się w oświadczeniu, iż wszystko, co w Niemczech się w tym kierunku dzieje, stanowi tylko represalia, odpowiadające podobnemu uprzedniemu stanowisku Włoch. Banki włoskie równie wstrzymywały wypłaty poddanym niemieckim, urzędy włoskie odmawiały wydania im należności różnych, w szczególności za statki handlowe. Wobec tego Niemcy nie mogą postępować inaczej, jak postępują.

Spór obraca się głównie dookoła kwestyi, kto pierwszy przedsięwziął działania, niszczące charakter nieprzejany? Działania te naruszają specjalny traktat, zawarty na krótko przed wybuchem wojny, włosko-austriackiej między rządem niemieckim a włoskim. Traktatem tym zapewniono sobie nawzajem szanowanie praw osób prywatnych. Plama niemiecka, jak „Voss. Ztg.“ dowodzi, że układ ten został przez Włochy zerwany z końcem kwietnia, mianowicie przez dekret królewski, którym zabroniono przywozu do Włoch zagranicznych wódek, rachunków, listów handlowych i t. d., o ile znajdują się w posiadaniu poddanych państw wojnujących z Włochami, albo państw z ich nieprzyjaciółmi sprzymierzonych. Odnosi się to zatem i do Niemiec. Dzienniki włoskie, jak np. „Idea Nazionale“, utrzymują, iż układ ten nie został wprost zerwany, lecz tylko wypowiedziany, przed ogłoszeniem owego dekretu. Na to zauważają pisma berlińskie, że rząd włoski na remonstracye Niemiec w sprawie banków odpowiedział wprawdzie, iż zobowiązania traktatowe spełnić nie może, lecz nie było to jeszcze wypowiedzeniem umowy jako takiej.

Spór o tę formalność jest w istocie swej drobnostką. Po uśmieszeniu go na bok, zostaje fakt, iż układ przestał istnieć faktycznie, skoro go się nie dotrzymuje. Sprawę obserwować trzeba pod kątem dotychczasowego stanowiska Włoch, które obecnie przechyla się, jakby można sądzić, ku zmianie.

Włochy, będące w wojnie z Austro-Węgrami, nie wypowiedziały wojny Niemcom. Stan ten od początku budził niezadowolenie wśród kół interwencyonistów, które domagały się wypowiedzenia wojny Niemcom. W tym samym kierunku szedł oczywiście nacisk z Paryża i z Londynu. Gabinet popierający opierał się, obęguj jednak, w którym zasiada wybitny interwencyonista, ekssoyalista Bissolati, może skłonić się ku nowej wojnie. Wymaga się to przypuszczenie wobec nowych układów między Londynem a Rzymem, które przyniosły Włochom różne korzyści. Jak doniosł na ostatnim posiedzeniu rady ministrów p. Boselli, Włochy zawarły z Anglią umowę w sprawie amunicyjnej, oraz w kwestiach finansowych, zyskując przy tem różne korzyści, między innymi stałe zaopatrzenie Włoch w węgiel angielski. Równocześnie doniosł Sonnino, minister spraw zagranicznych, iż postanowiono wypłacać renty i zapomogi robotnikom włoskim w Niemczech z funduszy państwowych.

Narady ministrów włoskich odbywały się dalej. Prezydent gabinetu udał się także do kwatery głównej do generała Cadorna, oraz do króla, u którego miał długie posłuchanie.

Z ziem polskich.

Po wyborach w Warszawie.

Ostateczny rezultat wyborów w kurii szóstej, która była ostatnią z rzędu, przedstawia się — jak donosiliśmy pokrótce — według liczby uzyskanych przez organizację mandatów tak: lista komitetu socjalistów polskich otrzymała dwa mandaty, lista Socjal-demokracji Król. Polskiego i Litwy jeden, lista bloku socjalistycznego polsko-żydowskiego jeden, lista komitetu narodowego żydowskiego cztery, wreszcie lista komitetu robotniczego narodowego siedem mandatów. Ta ostatnia wyszła więc z walki najbardziej zwycięsko. Na listę tę doradzał głosować Centralny Narodowy Komitet Wyborczy, którego myślimy raz jeszcze w ten sposób się uwydatnić z korzyścią dla sprawy narodowej. T. zw. Zrzeszenie wyborców żydowskich, które przeprowadziło w czterech kurjach kompromis z komitetami polskimi, tutaj zaś szło samodzielnie, nie przeprowadziło ani jednego kandyda-

ta. Żydów będzie w przyszłej Radzie, jak już donosiliśmy, 19 na 90 radnych wogóle. Ponieważ według proporcjonalności wyborów żydzi mogliby, idąc przeciw blokowi polskiemu, uzyskać około 37 mandatów, przeto liczba ich reprezentantów spadła przez kompromis prawie do połowy. Wielką musiała być konieczność, której pod groźbą walki wyborczej z Polakami ulegli, skoro przyjęli kompromis o takim wyniku, z góry oczywiście przez nich przewidzianym.

Dymyja p. Cielnowa.

„Deutsche Warschauer Zeitung“ donosi urzędowo: Tajny radca regencyjny Cielnow, kierownik wydziału prasowego, ustąpił na własne życzenie z administracji general-gubernatorstwa warszawskiego, aby objąć stanowisko czysto wojskowe. Tajny radca Cielnow urzędował w general-gubernatorstwie blisko 20 miesięcy, najpierw w Łodzi, później w Warszawie.

Biblioteka niemiecka w Suwałkach.

Jak donosi „Kownoer Zeitung“ w Suwałkach otwarto w domu przy ulicy Ogrodowej bibliotekę niemiecką. Obejmuje ona około 1000 tomów. Wypożyczać książki może każdy za opłatą jednej marki.

Uwolnienie zakładników galicyjskich.

Cośfaję się z Galicyi wschodniej w lipcu 1915 roku uwięził ze sobą Rosyjanie — jak wiadomo — „żelaznych zakładników“. Jest ich bardzo wielu, podobno tysiące. Losom ich zajęły się organizacje polskie w Rosji i zapewne skutkiem ich starań utworzono przy boku byłego gubernatora Galicyi wschodniej hr. Bobrinskiego, osobną komisję, która miała „zrewidować“ sprawy dotyczące się zakładników i zesłańców galicyjskich. Prace tej komisji pozostawały tajemnicze, nie było nawet wiadomo, czy się toczą wogóle. Obecnie dopiero przynosi „Echo Polskie“ wiadomości, że w Moskwie, wiadomości, która żywo obchodzi Galicyę, a z której wynika, że zaczyna się szczegółowe badanie sprawy owych zakładników.

Do kancelaryi gubernatorskiej w Tomsku nadeszło mianowicie pismo z pieczęcią: „Osobna komisja spraw zakładników i administracyjnie zesłanych z Galicyi, utworzona przy wojskowym general-gubernatorze galicyjskim“. Treść dokumentu tak się przedstawia:

Zalążając równocześnie 495 kwestyonaryusz, proszę Waszą Ekszelencyę zarządzić, aby zostały one wypełnione na podstawie informacji zaciągniętych bezpośrednio od zakładników wziętych z Galicyi, a także od osób administracyjnie stamtąd wysłanych, wyłącznie podanych austriackich, przyczem uważam za konieczne dodać, że w rachubę winny być brane wyłącznie te jednostki, które nie stawały w charakterze oskarżonych przed sądem wojennym. Po wypełnieniu kwestyonaryusza proszę, je zwrócić powierzonej mnie komisji w możliwie krótkim czasie.

(Podpis).

Kwestyonaryusz, o którym mowa w dokumencie, dzieli się na dwie części. Pierwsza ma być wypełniona przez zakładnika, względnie zesłańcę. Pytania w niej brzmią tak: 1) Zakładnik, czy administracyjnie zesłany? 2) Nazwisko? 3) Imię zeznającego i jego ojca? 4) Gdzie obecnie przebywa? (gubernia i miejscowość) 5) Znajduje się na swobodzie czy w więzieniu? 6) Jeśli znajduje się w więzieniu, to przyczynę kopię papieru, nakazującego aresztowanie? 7) Wiek? 8) Wyznanie i narodowość? 9) Zonaty, czy kawaler? 10) Charakter i stanowisko społeczne? 11) Stałe miejsce pobytu w Galicyi? 12) Gdzie i kto zeznającego aresztował? (wskazać: policya, czy też władza wojenna). 13) Co zdaniem zeznającego, może być przyczyną aresztowania? 14) Zyczenia zeznającego?

W drugiej części kwestyonaryusza mieści się sześć rubryk do wypełnienia, a mianowicie: 1) Informacje zaciągnięte przez komisję w kancelaryach sztabowych wojennych i w kancelaryi wojennego general-gubernatora Galicyi 2) Informacje otrzymane od obywatelskich organizacji (obywatelskich organizacjach). 3) Informacje uzupełniające. 4) Wywód komisji 5) Decyzja sztabu Naczelnego Wodza. 6) Rozporządzenie komisji.

Przytaczając ten dokument, „Echo Polskie“ zaznacza, iż co do punktu drugiego trzeba by się postarać, aby żądanych informacji udzielały organizacje społeczne polskie, skupione w Radzie Zjazdów. Zajęć się tem winny czynnik miarodajne polskie, aby nie stanęły potem wobec faktu spełnienia, który mógłby być szkodliwym, gdyby informacji udzielały organizacje nie polskie.

Co stanie się z zakładnikami po zaciągnięciu owych informacji, „Echo Polskie“ nie podaje. W samej sprawie wywiezienia znamienne uwagi jego brzmią tak: „O zakładnikach i zesłańcach, rekrutujących się z obywateli okupowanej przez Rosję części Galicyi, wiadomo dotąd wiele i wcale wyczerpująco. Pozostawiamy na uboczu opinie polską i jej prasę, mogące być przedłożone oświadczenia. Podkreślamy to jednak w jednym razie, odnosi się nie do do społeczeństwa rosyjskiego i jego identyfikacji, ster politycznych. A jeśli przyjmujemy za miarodajne dla naszej opinii jej przedstawicieli, to stenogramy tej instytucji ustawodawczej są bezspornym aktem oskarżenia“.

nia, skierowanym przeciw szkodliwej polityce, której to polityki następstwem było wywiezienie tysięcy Bogu ducha winnych ludzi..“

Szkola, powstająca w chwili bardzo trudnej, jest dowodem wielkiej żywotności narodowej, powinna zatem zwrócić uwagę ogółu. Słuszną byłoby rzeczą, aby ją poparli wszyscy, którym leży na sercu los biednych dzieci w ochronach i domach sierocych, oraz ci, którzy pragnęliby powstrzymać nadmierny napływ do szkoły średniej dziewcząt, nie posiadających funduszy na pokrycie długiej i kosztownej edukacji.

Szczegółowych wyjaśnień, dotyczących się organizacji zakładu i warunków przyjęcia udziela się w każdą niedzielę między 3—4, przy ulicy Teatralnej 1. 5, Lokal „Ochrony Dziecka“ we Lwowie.

KRONIKA.

Kalendarzyk kościelny. Dziś we czwartek 63. Czesława i Małgorzaty. — Jutro w piątek 65. Wiktora i Julii. Kalendarzyk astronomiczny. Wschód słońca rozpocznie się jutro o godz. 4 min. 52, zachód przypada o godz. 8 min. 39. Długość dnia godzin 15 min. 47.

Kraków, dnia 18. lipca 1916.

Dzisiaj wieczorem odbędzie się pierwsze od czasu ewakuacji miasta posiedzenie Rady miejskiej. Powitać je należy jako przepowiednię lepszych czasów, powrót do autonomicznych rządów miejskich, próbę rządzenia się tam, gdzie nam pozwolono. Prowizoryum wykazało wiele wad i usterek, które powinny być usunięte, za które teraz odpowiedzialność wobec ludności ponosi Rada miejska. Mamy nadzieję, że przyływ nowych sił, współpraca zdolnych i niezależnych od rządzącej koteryi osobistości, wpłynie na uzdrowienie stosunków, ulepszy gospodarkę miejską, usunie nadwyżki, jakie miały miejsce w towarzystwie wzajemnej adoracji, rozdzielając pomiędzy siebie chęć nie posady i synekury, krzesła w radach nadzorczych, małych i wielkich wydziałach.

Obecnie nie czas na walki partyjne i fermenty, jakie tworzy gospodarka, zasklepiająca się w sferze rządzącej partii. Ciężkie położenie miasta żąda sumiennej pracy, każe się wystrzegać wysiłków rozbiicia, jakie już wyszły z pewnych stron, aby chrześcijańska własność realną osłabić, nadwzględować polskość miasta, dlatego tylko, aby zdobyć poparcie spekulantów, homonovusów, wyciągających rękę po zagrożony nasz stan posiadania.

Dowodem znamienym uprawiania osobistych interesów było zachowanie się Izby handlowej w sprawie matoratorium, gdzie interes kilku kupców wyżej ceniono, jak całego handlu i przemysłu. Odpowiedzialność wówczas zrzucono na jednostkę, niefortunnego rzecznika, za którym ukrywali się skrzętnie ci, którzy wysłali go do spełnienia tego niemitego mandatu.

Drugą niemniej ważną dla miasta sprawą jest kwestya egzekucyj podatkowych i sekwestrow na realnościach za czas ewakuacji. Rząd centralny załatwił ją pomyślnie, odczuwając ciężkie położenie właścicieli realności, którym nawet opust podatkowy nie wyrówna tych kolosalnych strat, jakie ponoszą przez ewakuację, próżnostania, spekulację nieplacących a mogących płacić lokatorów i tych, którzy faktycznie nie mogli i nie mogą uiścić komornego. Ciężary, jakie spadły na własność realną, przez bruki, asfalty, linie tramwajowe i odrzucone rekursy na pretenzje wynoszące od każdej realności po kilka tysięcy koron. Wszystko to razem wzięte świadczą, z jaką beztroską obdłużano miasto, przeczuając straszne ciężary na barki właścicieli realności, którzy dzięki temu stają się nie właścicielami, lecz stróżami lub bezplatnymi administratorami swych domów.

Spodziewać się należy, że w Radzie znajdują się głosy, któreby ośmieliły się czynnikom kierującym zwrócić uwagę, przedstawić im życzenia ludności, jej potrzeby i żale. Ogół bowiem nie posiada dobrze płatnych synekur, żyje z pracy rąk, chce utrzymać swój dorobek i uchronić go przed przejściami, jakie nasuwa wojna i ciężarami, jakie popychają go do ruin, wykorzystywane przez tych, dla których wojna była żniwem.

Jaka była gospodarka gminna i jakie są jej rezultaty, czujemy to dobrze, o tem mówi się wszędzie, niech zatem ten głos dotrze tam, gdzie obradować się będzie nad przyszłą gospodarką gminną, gdzie usmerzać należy ciosy, przygotować samobronę, aby czas przełomu dziejowego jak najmniej pociągnął za sobą ofiary. Spodziewamy się, że ciężkie chwile, jakie przeżywa całe nasze społeczeństwo, wpłyną także na zmianę stosunków gminnych, aby Kraków świecił przykładem innym miastom i wskazał drogę do odrodzenia gospodarczego.

Z miasta.

Przed posiedzeniem Rady miejskiej. W dniu dzisiejszym wieczorem zbierze się na pierwsze posiedzenie krakowska Rada miejska, po dwuletniej prawie przymusowej bezczynności. Dzisiejsze zebranie Rady poprzedziło szereg posiedzeń klubów w Radzie istniejących. W poniedziałek i wtorek obradowały kluby: mieszczański i demokratyczny, wczoraj zaś odbyło się poufne zebranie pełnej Rady. Niezależnie od klubów odbywano narady Koła mieszczańskie przy udziale kilkunastu radców z kół rękodzielniczo-przemysłowych. Głównym przedmiotem wszystkich narad była sprawa mających się dokonać zmian w prezydium miasta. Z dniem dzisiejszym — jak wiadomo — razem z Radą miejską reaktywowane zostało dawne prezydium złożone: z prezydenta Dra Leo, I. wiceprezydenta Dra Szarskiego, II. wiceprezydenta inż. Sarego i delegata do prezydium Dra Bandrowskiego. Dr Szarski jeszcze w roku 1914, przed rozwiązaniem Rady miejskiej, wniósł rezygnację z zajmowanego stanowiska i obecnie podobno stanowczo ją podtrzymał. Rozchodzi się więc o jego następcę. Klub demokratyczny pragnąłby bardzo fotel I. wiceprezydenta zdobyć dla siebie i umieścić na nim Dra Bandrowskiego. Przeciw tym zabiegom występują stanowczo mieszczańskie-rękodzielnicze, grupujące się w Kole mieszczańskie, którzy powołując się na przykład Lwowa, żądają, aby nieśmiało, powierzenia tego urzędu jednemu z przedstawicieli krakowskiego mieszczaństwa. Dr Leo,

pragnąłby oczywiście znaleźć złoty środek, dla siebie najdogodniejszy i przedstawił kandydata dla jednych i drugich „sympatycznego“.

To dałoby się może osiągnąć przez postawienie kandydatury konserwatysty... Takie i podobne kombinacje były przedmiotem ostatnich

narad rządzącej miastem koteryi. Ostateczne wyniki tych konwentykli ujawnia się na najbliższych posiedzeniach Rady miejskiej.

Towarzystwo numizmatyczne na czele K. B. K. W dniu 16. lipca b. r. postanowiło walne Zgromadzenie Towarzystwa numizmatycznego w Krakowie wręczyć cały czysty dochód uzyskany z rozprzedaży medalu „Polonia Devastata“ Krakowskiemu Księgo-Biskupiemu Komitetowi Pomocy. W ten sposób uzyskał K. B. K. 1699 K 12 h, którą to sumę zużyje na cele akcyi ratunkowej. — Przez wybite pięknego medalu, przedstawiającego popiersia: Księcia-Biskupa Sapiehy, Henryka Sienkiewicza i Ignacego Paderewskiego, oddało Towarzystwo numizmatyczne wielką usługę K. B. K., gdyż przyczyniło się ono do spopularyzowania jego działalności i tym sposobem pobudziło publiczność naszą do składania ofiar i datków. Obecnie nie poprzestając na moralnem poparciu przyszło Towarzystwo numizmatyczne ze skuteczną materialną pomocą, ofiarując K. B. K. 1699 K 12 h, która to suma przedstawia dochód z dotychczas rozprzeczanych medalii.

W sprawie zamykania sklepów. Komenda twierdzy w Krakowie zawiadomiła Izbę handlową i przemysłową, iż z dniem dzisiejszym zarządzono zostało zamykanie sklepów w Krakowie o godz. 7.30 wieczorem. Zarządzenie to obowiązuje do końca sierpnia. b. r.

Półkolonia w Parku Jordana. Sekretaryat Towarzystwa walki z gruźlicą podaje do wiadomości, że wskutek wydatnej pomocy Prezydium miasta na cele Półkolonii w Parku Jordana może jeszcze przyjąć kilkanaście dzieci do tychże Półkolonii. — Zgłaszać się należy z dziećmi u lekarzy okręgowych miejskich.

Wstrzymanie ruchu telegraficznego do Grecji. Wskutek reskryptu Ministerstwa handlu z dnia 17. b. m. został ruch prywatnych telegramów oraz telegramów dziennikarskich do Grecji aż do odwołania wstrzymany.

Zajęcie majątku dezertera. Sąd krajowy karay w Krakowie ogłasza, że na wniosek Sądu Komendy 26. dywizji piechoty obrony krajowej postanowił zarządzić zajęcie położonego w Austrii ruchomego i nieruchomego majątku Franciszka Meissla, urodzonego w roku 1882 w Wiedlu, pow. Senftenberg w Czechach, tam przynależnego, stanu wolnego, rolnika, syna Franciszka i Anny, ostatnio rezerwisty zapasowego 11. p. p. obrony krajowej. Przeciw Franciszkowi Meisslowi wdrożono postępowanie karne o zbrodnię dezerterii do nieprzyjaciela, popełnioną przez to, że porzuciwszy swe uzbrojenie, opuścił samowolnie swą pozycję i oddał się w nieznany początkowo kierunek, jak się później okazało, do szeregów nieprzyjacielskich, skoro, jak to wynika z przeprowadzonych przez c. k. żandarmerię w Grulich dochodzeń, znajduje się w niewoli rosyjskiej, skąd nadchodzą listy od niego do rodziny.

Z Polski i ze świata.

Naměstnik har. Diller przyjedzie do Lwowa w sobotę dnia 22. b. m. i pozostanie tam do końca miesiąca.

Godność tajnego radcy nadał cesarz szefowi sekcji w ministerstwie oświaty. Drowi Jerzemu Poray Madeyskiemu u przy sposobności ustanowienia go szefem cywilnego komisariatu krajowego przy wojskowym gubernatorstwie w Lublinie.

Z Lublina. W „Ziemi lub.“ czytamy: Podane przez nas określenie przyszłych funkcji szefa sekcji, Dra Jerzego Madeyskiego w Lublinie, jako cywilnego adlatusa, nie jest ścisłe. Dr Madeyski powołany został do gubernatorstwa wojakowego w Lublinie, jako szef cywilnego komisariatu krajowego (Chef des Civillandes Kommissariates) i takim jest jego tytuł oficyalny.

Wszystkie istniejące w Lublinie Towarzystwa Pożyczkowo-oszczędnościowe uzyskały od c. i k. Komendy Obwodowej prawo egzekucyj przy pomocy władz administracyjnych policyjnych należności do wysokości 300 rb. Jest to przywrócenie prawa dawniej rzezonym Towarzystwom pożyczkowym.

Z frontu Legionów. Od jednego z oficerów legionowych otrzymała „Gaz. wiec.“ następującą kartkę: Przez trzy dni i trzy noce przeżyliśmy istne piekło. Obecnie odpoczywamy i zająłmyśmy pozycję chwilowo w rezerwie. Wkrótce jednak wrócimy znowu do gorączki pracy. Oprócz znanych nam strat notuję jeszcze następujące: Zginęli: Stanisław Chazewski, podporucznik i Styczyński (Mściśław), podporucznik, lekko ranny Dr Kappeler, chorąży Ciekiera dostał się do niewoli.

Przygody legionisty. W „Wiek N.“ czytamy: Jeden z legionistów, ranny podczas czerwcowej rosyjskiej ofensywy, tak opowiada swoje przygody: Podczas ataku na naszę pozycję pod Y, stałem na placówce i otrzymałem ciężką ranę w nogę. Ległem, bacznie krwią. Nasi atak odparli, ale we wirze walki zostawili mnie na pobojowisku, pewni, że zginąłem tak trzy dni i trzy noce, w pół omłoty z upływu krwi, bólu, głodu i pragnienia. Najwięcej dokuczało mi pragnienie. To też trzeciego dnia ostatnim wysiłkiem doczołgałem się do pobliskiego bagna i zacząłem chwiliwie pić jego mętną, ciepłą wodę. Ledwie miałem parę razy ręką zaczerpnąć, a tu świszcza już od zachodu strzały. To nasi, dostrzegłszy koło bagna jakieś podejrzane ruchy i sądząc zdaleka, że to Moskale, bili do mnie na wysłgi z karabinów. Wtem przyszła mi sześciela myśl do głowy. Zaczęłem przeszukiwać kieszenie, znalazłem jakąś białą chusteczkę i wyciągam ją błagalnie w stronę strzałów. Zrobiła się cisza. Bracia legionieści zaprzestali strzelania i podsunęli się ostrożnie do mnie z karabinami w pogotowiu, ażeby wypalić, jeżeliby zamiast jodła wpadli w rosyjską zasadzkę. A „jeniec“ nad bagnem powiewał chustką, a potem wołał, co mu tu starczyło, aż go nareszcie bracia legionieści poznali i do okopów legionowych zaprowadzili.

Wiadomości dyceazyjne. Archidiecezja lwowska obrz. łac. Egzamin kwalifikacyjny na posady katechetów szkół średnich złożyli XX: Bronisław Limanowski, katecheta szkoły wydziałowej żeńskiej w Stanisławowie, Grzegorz Urbanek, zastępca katechety szkoły realnej w Rawie ruskiej, obecnie administrator parafii w Ostrowie (z odznaczeniem). Stopień doktora teologii uzyskali na Uniwersytecie wiedeńskim X. Józef Popliha, na Uniwersytecie lwowskim X. Mikołaj Witkowski, ekspozyt w Derżowie. W stan emerytalny przeszli X. Jan Dąbrowski, proboszcz w Rakowie, X. Jan Majkut, proboszcz w Stojanowie. Konkurs na probostwa w Rakowie i Stojanowie rozpisano z terminem do 10. sierpnia b. r.

Lichwa tytoniowa. Dzienniki lwowskie zamieszczają skargi, że przy stałym braku tytoniu nie można się jednak

pogodzić z dziwnymi praktykami kelnerów w kawiarniach lwowskich, którzy poczynają dopuszczać się nadużyć. Niektórzy żądają po 8 hal. i więcej za jednego papierosa. I nam w Krakowie podobne praktyki nie są obce.

Kara za magazynowanie mydła. Dzienniki lwowskie donoszą: Za magazynowanie mydła w celach spekulacyjnych i w celu podbijania cen aresztowała policja Leq Henig. Znalaziono u niej 2.500 klg. mydła w 50. skrzyniach, oraz 152 worków rozmaitej wagi. Henig skupowała mydło bądź to w Wiedniu, dokąd w tym celu wysłała swego agenta Mojżesza Bodnara z kwotą 6.000 kor., bądź też skupowała mydło drobnymi ilościami w Lwowie. — Oprócz Leq Henig i Bodnara aresztowano także J. Gruberową, która dostarczała Henigowej pieniądze do spółki w tym „interesie“ i u której znaleziono także paręset kilogramów mydła.

Florun w szkole. W Rybiu wyżnem, powiatu limanowskiego, uderzył w tych dniach w czasie burzy piorun w tamtejszą szkołę i zabił dwoje dzieci: Maryę Opach i Władysława Kołodziejewicza; troje innych zaś lekko poparzył. Szkoła spłonęła prawie doszczętnie.

Z Częstochowy donoszą do dąbr. „G. Pol.“: Gubernator potwierdził wyrok sądu polewowy w Wiedniu, skazujący gospodarza Wład. Kołodziejewskiego na 2 lata więzienia za czynną obrazę pospolitaka. Stefan Wiatrowski z Głęb skazany na 5 lat i 2 miesiące za wypuszczenie aresztowanych i obrazę pospolitaka.

Z Kutna donoszą do dąbr. „G. Pol.“: Sejmik powiatowy w Kutnie odmówił asygnowania 3000 marek na kursa nauczycielskie, ustanowione przez landrata. Powodem było wprowadzenie do kursów języka niemieckiego jako przedmiotu, co dzieciom polskim jest niepotrzebne. Obawiano się także, by w następstwie ludzie, władający językiem niemieckim, nie byli forytowani przez władze ze szkół, innych nauczycieli, którzy w ciągu 6-tygodniowego kursu bezwzględnie należą do języka nie opanują. Sejmik prosi landrata o zakomunikowanie władzom centralnym opinii ludności, że sprawami szkolnictwa winna kierować Macierz szkolna, do której ludność ma zaufanie.

Przeciw wysiedleniom polskim. Nasz korespondent kopenhaski podaje za pismami polskimi wychodzącymi w Rosji: Nieprzychylny głos dla wysiedleńców odezwał się w Moskwie na zebraniu wydziału do spraw wysiedleńców związku ziemstw i miast, z udziałem przedstawicieli organizacji narodowościowych, w sprawie ciągłego napływu wysiedleńców do Moskwy. Na zebraniu tem jeden z reprezentantów organizacji miejskich Dr Granowski twierdził, że czas już przestać naleyć wysiedleńców, zwłaszcza, że upływa już rok od ewakuacji i powinni sobie sami dawać radę. Skutkiem opieki, jaką są otaczani wysiedleńcy, znajdujący się oni w uprzywilejowanych warunkach w porównaniu z ludnością miejscową. Należałoby przeto jego zdaniem przystąpić do likwidacji całego szeregu pomocy dla wysiedleńców. Wywoły Dra Granowskiego spotkały się z gorącą odpawą ze strony przedstawicieli Komitetu Polskiego p. Darowskiego. Mowca zaznaczył, że trzeba sobie uprzytomnić to wszystko co przeżyli wysiedleńcy, wyrwani nagle z normalnych warunków życia. Wysiedlenie przymusowe nie było ruchem kolonizacyjnym a nawet przy planowej kolonizacji n. p. na Syberii osadnicy nowi korzystają kilka lat z pomocy organizacyjnej. Wystąpienie p. Granowskiego nie znalazło poparcia u nikogo z zebranych a nawet postanowiono domagać się podniesienia zapomogi żywnościowej — niemniej też w kwestyi pozabawienia wysiedleńców zapomogi, w razie nie przyjęcia ofiarowanej mu pracy, określono wypadki niesprawiedliwie nieprzyjęcie, w których zapomogi dalej będą wypłacane. Określono też wyrażnie, które osoby mają być uważane za niezdolne do pracy. Wysiedleńcy polscy jednak chętnie garną się do pracy, a dowodem tego budżety poszczególnych okręgów. I tak n. p. w powiecie Rosławskim budżet wynosił 72.000 rb., w marcu spada na 48.000, a w kwietniu na 43.000 rb.

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

Doroczna Msza św. PP. MHosterdzia i PP. Ekonomek w okławie św. Wincentego a Paulo odbędzie się w sobotę 22. lipca o godzinie 8. rano.

Z Kółka rolników. Na walnem zgromadzeniu dnia 8 b. m. dokonano następujących wyborów do wydziału na rok adm. 1916-17: prezes: Głuszycki; wiceprezes: Bojanowski; sekretarz: Jaskowski; skarbnik: Sulimski; bibliotekarz: I. Nowicki; bibliotekarz II: Kozłowski; za Sek. Wydawniczą: Zaporski; za Sek. Bratniej Pomocy: Lechnicki; za Sek. Praktyk i ks. Główną kółka: Polowna. Komisya rew. pp.: Majewski, Rachwał i Swolkien.

Ślub. Dnia 26. czerwca pobłogosławiony został związek małżeński, w kościele św. Mikołaja w Krakowie, p. Feliksi Kotarby z p. Antonim Piszczkiem, kupcem, służącym obecnie przy artylerii we Wiedniu.

W dalszym ciągu złożył w Administracji „Głosu Narodu“:

Na Legiony polskie: Zebrane w Stróży pow. Limanowa podczas zakonferencji roku szkolnego K 71; Ks. Paweł Niemiec, kapelan wojsk. Reszege Fiskolt: Wzrądz K 50.

Na Kolumnę Legionów: Zarząd szkoły żeńskiej Grybów zebrane od działu szkolnej K 15.

Na wdowy i sieroty po Legionistach: Robak Bronisław zebrane wśród żołnierzy Polaków V. zapas. komp. w Przerowie na pamiątkę rocznicy 9 Maja K 8.50; Dądzek Józef zebrane K 7; ks. Makowiec Sambor K 27; ks. Stan. Mikolozewski zebrane w Łące na obchodzie rocznicy 9 Maja K 34.

Na Warszawę: Jan Bujas, kier. szkoły Raba wyżna, zebrane u dzieci szkolnych K 11; Związek dziewcząt w Jurczykach i Radziejowie zebrane na obchodzie rocznicy 9 Maja K 30.

Na K. B. K.: Prof. Piechor Adam Wieliczka K 40; Wojciechowski Ant. od urzęd. Tow. Wzaj. ubosp. jako rata za lipiec K 118.80; ks. prob. Zieliński Budzów akłada od parafian K 80; ks. Maczyński zebrane w Białej: Paszek Maryanna K 10; PP. Sawiecy K 10; N. N. K 2; Durki K 1; N. N. K 1; Głuszykówna K 2; N. N. 70 h; Dammowa K 10; Rachwał K 1.40; Kłutny K 3; Czaderna 80 h; Franek K 1; Kruczyńska K 4; B. R. K 2; M. Kozar K 10; Ka. Jochemczyk K 10; Ka. Mast K 10; Anna Grolówna K 1; Jachnicka Aniela K 1; Hoffmann K 1; N. N. K 1; Zamorska K 4; Morkawy K 4; Giesler K 1; Czyż K 2; Wantola K 2; Biedrawa K 4; Gasek K 2; Adamczak K 2; N. N. K 1; N. N. K 6; Pieta Marya K 3 N. N. K 10; Lorenz K 1; Kleczka K 1; Wajda Marya K 1; Borlik Zofia K 1; Kubica Mar. K 1; Kubanek M. 60 h; Giesler Ant. 60 h; Kania Mar. K 2; Rupan 40 h; zebrane w taniej kuchni K 18.74. Razem K 146.24; Ks. M. Zator, na sieroty po poległych Polakach K 50; Ks. Mieszkowski Zygmunt od Aniołka z Zatora na sieroty po poległych Polakach K 28.82; Uczniowie II szkl. realnej w Krakowie: Stan. Wierzyński K 1.06; Włodz. Doening K 2; prof. Bartczak K 3; J. Dobrowolski Podgórze, zebrane przy wypł. zasiłków K 20.

WODOCIĄGI

dla miast, gmin, folwarków, zakładów kąpielowych, fabryk, ogrodów, gmachów publicznych, domów prywatnych i t. d. Poszukiwanie, uchwycenie, źródła, wiercenie studziń. Ustawianie pomp, instalacje domowe z kłozami, łazienkami i t. d.

CENTRALNE OGRZEWANIE

wszelkich systemów, WENTYLACJE, — ŁĄZNIE. — MECHANICZNE PRALNIE I SUSZALNIE i t. d.

poliście i wio
nie ma

Inż. LEONARD NITSCH I SKA

Kraków, ul. Andrzeja Potockiego 18. Telefon 383.

Lwów, ul. Fredry Nr. 8, Telefon 1284.

NAJLEPSZE REFERENCJE Z DOTYCHCZAS WYKONANYCH ROBÓT,

Na „Ratujcie Dzieci“: Lola Migdała Wieden zamiast stroju do pierwszej Komunii św. K 10; Władysławowie Harajewiczowie Maryenbad, chcą dać choć drobny dowód czci i holdu Jubilatowi a niestrudzonemu krwawicelowi ducha i myśli narodowej i wytrwałemu złotoustemu obrońcy praw naszych nieprzedawnionych, Henrykowi Sienkiewiczowi, pozwalają sobie ze skromnych swych funduszy zamiast obchodzenia swych srebrnych godów, prześłać K 500.

Na Komitet Ochronki miejskiej przy Al. Krasieńskiego 1. 12: Michalina Malinowska, obowiązując się płacić miesięcznie Kor. 2, przesyła K 5.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO.

Czwartek: „Dzwony z Corneville“.

Piątek: Teatr zamknięty.

Sobota: „Opowieści Hoffmana“, pierwszy występ pp. Ady Sari i L. Geitlera.

Niedziela: „Opowieści Hoffmana“, występ pp. Ady Sari i L. Geitlera.

REPERTUAR TEATRU LUDOWEGO.

Czwartek o godz. 8. wieczorem: „Nędznicy“.

Piątek o godz. 8. wieczorem: „Nędznicy“.

Wybory w Warszawie.

Rezultat wyborów do rady miejskiej w kurii szóstej przedstawia się następująco:

Wybrani przez socjalistów polskich: 1. Tomasz Aręszewski, 2. Gustaw Daniłowski, literat, Wybrani przez socjalistów-demokratów: Jan Kronberg, przewodniczący związku zawodowego robotników przemysłu skórzanego. Wybrani przez blok socjalistyczny: J. Olszewski, inżynier. Wybrani przez ludowców żydowskich: 1. Noe Pryłucki, adwokat, redaktor „Momentu“, 2. B. Efron, inżynier, 3. Hirsztorn, dziennikarz, 4. A. Fisenberg, artysta-reżyser. Wybrani z listy polsko-narodowej: 1. Michał Lustanicki, czeladnik piwowarski, 2. Stanisław Tymiański, szewc, 3. Stanisław Nowodworski, adwokat przysięgły, 4. Jan Karol Szechelewski, publicysta, 5. Edmund Bernatowicz, cyzeler, 6. Ludwik Słowiński, ślusarz, 7. Józef Szyjo, rymarz.

Biuletyn niemiecki.

Berlin, dnia 20. lipca 1916.

Wielka główna kwatera ogłasza dnia 19. lipca.

Zachodni teren.

Wczoraj wieczorem w obszarze Somme magdeburski pułk piechoty Nr. 26 i pułk z Altenburga w gwałtownej walce wydarły znów Anglikom wieś Longueval i przysiadając do wsi tej od wschodu lasów Delville. Anglicy oprócz dużych krwawych strat stracili 8 oficerów i 280 żołnierzy w jeńcach. Pozostawili oni znaczną liczbę karabinów maszynowych w naszych rękach. Nieprzyjacielskie ataki na nasze stanowiska na północ od Oviliers, jak również na południowy skraj Pozieres, ubezpieczono już samym ogniem, zamykającym dostęp; nie miały też one nigdzie najmniejszego powodzenia. Na południe od Somme nie udaty się częściowe ataki Francuzów na północ od Barleux i koło Belloy, na innych miejscach nie wyszły one za pierwsze stadyum. Na prawo od Mozy czynił nieprzyjaciół dalej darenne wysiłki, zwrócone przeciw naszym stanowiskom na Zimnej Ziemi.

Na północ od Ban de Sept miało powodzenie przedsięwzięcie niemieckich patroli.

Wschodni teren.

Grupa wojsk generała marszałka polnego Hindenburga: Na południe i na południowy wschód od Rygi nasze dzielne pułki złamały kilkakrotnie ataki rosyjskie, wykonane wzmocnionymi siłami, wśród niezwykle wysokich strat dla nieprzyjaciela.

Grupa wojsk generała marszałka polnego księcia Leopolda bawarskiego: Położenie na froncie nie zmieniło się. Nasze eskadry samolotów rzuciły skutecznie liczne bomby na dworce kolejowe w Horodziejach i Pogorzeliach na linii kolejowej z Mińska ku Baranowiczom, przepełnionej transportami wojska.

Grupa wojsk generała Linzingtona: Miejscami ożywiona czynność ogniowa nieprzyjaciela, szczególnie nad Stochodem i na zachód i południowy zachód od Łucka.

Grupa wojsk generała hr. Bothmera: Nie było szczególniejszych wydarzeń.

Balkański teren.

Nie nowego.

Naczelne kierownictwo armii.

Na Bukowinie.

Budapeszt. (Tel. pryw.) Krytyk wojenny „Pester Lloyd“ kap. Hueber pisze: „Podczas gdy sytuacja wojenna na zachodnim i północno-zachodnim froncie nie wykazuje większych zmian, poważniejszą uwagę należy zwrócić na walki, które się wczoraj (16. b. m.) na terenie północno-wschodnim wywiązały.

W odcinku między obszarem Kirlibaby a granicą rumuńską utrzymywały się przypuszczalnie nasze wojska na swych stanowiskach w obrębie Bukowiny.

Natomiast z dzisiejszych urzędowych wiadomości wynika, iż na zachód od szczytu Capul nastąpiła duża faktyczna zmiana. Nasz sztab generalny donosi, iż odbyły się między naszymi a rosyjskimi oddziałami podjazdowymi potyczki w obszarze leśnym na północ od przełęczy Prystopu. Wspomniany wąwóz tworzy dział wodny między Złotą Bystrzycą a rzeką Visso. Przechodzący przez niego szlak z Kirlibaby do Borsy i dalej przez Felsövisse do Marmaroszsiziget.

Są to tylko małe nieprzyjacielskie oddziały, które

w tym punkcie zdołały przekroczyć północno-wschodnią granicę Węgier i należały przyjąć, iż izolowany ten wypadek, który Rosyjanom powiódł się, nie rozprzestrzeni się.

Z granicy galicyjsko-węgierskiej.

Wiedeń. (Tel. pryw.) Za pozwoleniem kwatery prasowej donosi „Zeit“. W Galicyi połud.-wschodniej przybrała wojna postać odpowiadającą lesistemu terenowi. W ciężkich definach rzecznych, na bezdrożnych górach prowadzą oddziały myśliwskie obu stron wojnę podjazdową. Na wielkiej drodze prowadzącej przełęczą z doliny Prutu do doliny Cisy, atakują Rosyjanie systematycznie z większymi siłami. W poniedziałek usiłował przeciwnik postępować naprzód w obszarze na północ od Tatarowa, zdołał jednak jedynie wysunąć naprzód placówki naszych wojsk, wliczyć.

Japończycy w wojsku rosyjskim.

Bukareszt. (Tel. pryw.) Bezustannie nadchodzi do armii rosyjskiej artyleria japońska pod komendą japońskich oficerów. Przed paru dniami przeszły przez Suczawę 3 oddziały rosyjskie, składające się z piechoty, kozaków i artylerii japońskiej.

Rumuński fantazje.

Wiedeń. (Tel. pryw.) Z wojennej kwatery prasowej donoszą: Powieść dziennik rumuński znany z tendencji rusofilskich podaje wiadomość, że przy ostatnich walkach na froncie północno-wschodnim poddały się 3 pułki czeskie wraz z pułkownikami, jeden batalion słowacki i 30.000 (?) Rumunów, walczących w armii austro-węgierskiej. Wobec tych bajek trzeba zwłaszcza wyrazić zdziwienie, że pismo, wychodzące w państwie rumuńskim nie waha się oczerniać w oczach całego świata rodaków swych, którzy w tym samym czasie zarówno w walkach pod Asiago, jak w ciężkim boju pod Baranowiczami złożyli dowody patriotyzmu i męstwa.

Komunikat rosyjski.

Wiedeń. (B. kor.) Rosyjski biuletyn z 17 lipca po południu: W ołyn: W okolicy na wschód i południowy wschód od Swiniuch walczone wojska generała Sacharowa przełamały opór nieprzyjaciela. W bitwie koło wsi Pustomyty, 10 km. na południowy wschód od Swiniuch, wzięliśmy do niewoli przeszło 1000 niemieckich i austriackich żołnierzy. Zdobyliśmy 3 lekkie i 2 ciężkie działa, jakoteż karabiny maszynowe i wiele innego łupu. W tych walkach odniósł ranę w nogę waleczny generał Włodzimierz Draganirow od odłamka szrapnela. W okolicy dolnego biegu Lipy atak nasz postępuje skutecznie naprzód. Nieprzyjaciół stawia tutaj zacięty opór. W walkach w tej okolicy wojska nasze wzięły do niewoli 226 oficerów i 5872 żołnierzy, zdobyły 24 działa, w tem 12 ciężkich oraz 14 karabinów maszynowych, kilka tysięcy karabinów i wiele innego materiału. Wzięliśmy tutaj także do niewoli jeszcze 51 oficerów i 2165 żołnierzy. Ogólna liczba pojmanych w dniu 16 lipca do niewoli wzrosła do 317 oficerów i 12637 żołnierzy. Łup wzrósł na 30 dział, w tem 17 ciężkich kalibru 10 cm., jakoteż 6 i 9 calowych na wielką liczbę karabinów maszynowych i mocnego łupu. W kierunku ku Kirlibabie na granicy transylwańskiej wojska nasze obsadziły szereg nowych wzgórz. W okolicy Rygi po obu stronach toczono walki mające dla nas przebieg korzystny. Zdobyliśmy rowy nieprzyjacielskie i wzięliśmy jeńców.

Biuletyn z d. 17 lipca wieczór: Jeden Zepellin przeleciał ponad Rygą i rzucił na różne części miasta 13 bomb. Na Wołyniu na lewym brzegu dolnego biegu Lipy wojska nasze wyparły dalej nieprzyjaciela. Liczba jeńców wzrasta jeszcze ciągle. Na Bukowinie na południowy zachód od Kimpolungu oddziały naszej kawalerii posunęły się naprzód na drodze Kirlibaba—Marmaroszsiziget.

Ofenzywa francusko-angielska.

Nowa pauza.

Bazylea. (Tel. pryw.) „Daily Telegraph“ donosi, że teraz musi nastąpić nowa pauza w ofenzywie angielskiej, bo pozyce niemieckie, zdobyte przez Anglików są tak zestrzelane, że trudno je urządzić dla angielskich celów obronnych.

Przez Archangielskie do Brestu.

Genewa. (Tel. pryw.) „Le Journal“ donosi z francuskiego portu Brest, iż wysadzono tamże na ląd nowy transport wojsk rosyjskich, który, według przypuszczeń prasy, przybył przez Archangielsk.

Doniesienia Joffre'a.

Wiedeń. (B. kor.) Komunikat francuski z dnia 18-go b. m. godz. 3. po poł. Na południe od Somme zatakowali Niemcy północnym wieczorem tudzież nocą stanowiska francuskie od Biaches aż do Maissonnette. Mimo ponawianych wysiłków, które przyniosły Niemcom nowe straty, nie mogli opanować Maissonnette. Kilka ich oddziałów wtargnęło wzdłuż kanału we wschodnią część Biaches. Walka trwa dalej.

Na prawym brzegu Mozy przyszło nocą do walk na granaty ręczne w dostępnym do Chapelle-Sainte-Fine i na zachód od Fleury. Niemcy zostali wszędzie odparci.

Komunikat angielski.

Wiedeń. (B. kor.) Generał Haig donosi dnia 18. b. m.: Mglą i deszcz przeszkadzały operacyom na północ od Oviliers. Mamy do zanotowania postęp na froncie 1000 jardów i wyparliśmy przeciwnika z silnie umocnionych stanowisk. Wzięliśmy jeńców i zdobyliśmy karabiny maszynowe. Podjęliśmy korzystny atak na niemieckie rowy koło Wytschaete, a odparliśmy atak niemiecki koło Quinchy.

Wojna z Włochami.

Komunikat włoski.

Wiedeń. (B. kor.) Komunikat włoski z dnia 16. b. m. Mimo gwałtownej burzy swały wczoraj na froncie Posino

zaciekle walki. Osiągnięliśmy poważne postępy na rozmaitych punktach w pobliżu przełęczy Boreola, na południowych zboczach Soglio Bianco i Corne del Coston, gdzie obsadziliśmy Vanzel, tudzież na północnym zboczu Monte Seluggio. Przeciwnik, który otrzymał w tym odcinku poważne posiłki, czynił gwałtowne kontrataki, które nasze wojska odparły.

W obszarze Tofana odparto poważny atak na Castelletto. Na wzgórzu Pevma, rozprószone kontratakami kompanie, która usiłowała zbliżyć się do naszych rowów.

Atak hydroplanów na Rewel.

Berlin, dnia 20. lipca 1916.

Dnia 18. lipca rano zatakowały niemieckie hydroplany bombami nieprzyjacielskie krążowniki, torpedowce, łodzie podwodne oraz urządzenia wojskowe w porcie wojennym Rewlu. Osiągnięto bezspornie liczne cenne rzuty na nieprzyjacielskie siły zbrojne: mianowicie na jedną tylko łódź podwodną cztery i wywołano w dokach wielkie pożary. Mimo silnego ostrzelania od strony lądu i mimo usiłowanego przeciwdziałania nieprzyjacielskich samolotów, powróciły wszystkie nasze hydroplany bez szwanku do sil zbrojnych morskich, czekających na nie u zateki Fińskiej. Jakkolwiek siły te skutkiem bardzo wielkiej przejrzystości powietrza bardzo wczesnie wzięto z lądu, a wywiad nieprzyjacielskich samolotów stwierdził ich obecność, nieprzyjacielskie siły zbrojne wcale się nie ukazały.

Sześć sztabu admirałskiego marynarki.

Na morzach.

Przed odjazdem „Deutschland“.

Amsterdam. (Tel. pryw.) Pisma nowojorskie zapowiadają odjazd łodzi podwodnej „Deutschland“ z Baltimore. „Deutschland“ załadowała 1200 ton niklu i kauczuku. Przed zatoką Chesapeake dostrzeżono krążowniki angielskie. Dzienniki nowojorskie przyniosły podobizny kapitana Kōnigsa i żalugi, co dowodzi, że tym razem sympatie amerykańskie, choćby ze względów sportowych, są po stronie Niemiec.

Oryginalne warunki pokojowe.

Kolonia. (Tel. pryw.) „Aften posten“ donosi z Londynu: Angielskie pismo „Pall Mall Gazette“ żąda, aby przy zawieraniu pokoju wymuszono na Niemcach warunek, by za każdy zatopiony przez niemiecką łódź podwodną okręt sprzymierzeńców, oddały im okręt niemiecki o tej samej objętości, zaś za „Luzytania“ i „Imperator“ wydały im swe parowce oibrzymy.

Kłeska Włochów w Trypolisie.

Konstantynopol. (B. kor.) „Aj. tel. Milli. Z głównej kwatery donoszą:

Z ostatnich sprawozdań o skutecznym przeprowadzonych operacjach przeciw Włochom w Trypolisie i Anglikom w zachodniej Egipcie wynika, że Noury bey, który ma tytuł haszy, kieruje tamtejszymi przedsięwzięciami muzuhańskich ochotników. W ostatniej bitwie, jaką wydał Włochom w okolicy Misrata, która się zakończyła ucieczką Włochów, wzięł do niewoli 200 włoskich oficerów i 6000 żołnierzy, oraz zdobył 24 działa, Misrata i Djabale znajdują się w rękach ochotników. Między tymi punktami a wybrzeżem niema żadnego więcej Włocha. W zachodniej Egipcie stoją ochotnicy w zwycięskich drakich walkach.

Front iraku: W odcinku Felahie nie było żadnej zmiany.

W odcinku Eufratu podjęliśmy skuteczne napady na obóz nieprzyjacielski i linie etapowe, przyczem zdobyto siedm okrętów z ładunkami żywności. Według ostatnich sprawozdań emira Ibusud Reszyda, który dowodzi naszymi głównymi siłami, operującymi w obszarach Nedid i Zubeir, spędzono angielskie oddziały, napotkane w okolicy Bassory.

Front kaukaski: Na prawem skrzydle starcia straż przednich. W centrum utarczki. Na lewym skrzydle nie było żadnej zmiany.

Nasze posuwanie się naprzód przeciw Rosyjanom na froncie perskim rozwija się przy pomocy perskich mudżahidów na naszą korzyść. Mudżahid operuje skutecznie przeciw wspólnemu wrogowi i udziela naszym wojskowym siłom nader cennego poparcia. Nasze operacje w Persyi mają wyłącznie na celu zupełną wolność i niezawisłość kraju.

Odznaczenie Emira Reszyda.

Konstantynopol. (B. kor.) Celem wynagrodzenia za wierność wobec kalifatu i Turcyi za wyświadczone wybitne usługi został Emir Reszyd Ibusud, który operował skutecznie przeciw Anglikom w okolicy Bassory i Zubeir, zamianowany naczelnym komendantem wojsk i ochotników w Nedid i Zubeir. Sultan przesłał mu nadto brylantami wysadzoną szpadę i nadał mu gwiazdę orderu Medżidzie w brylantach oraz złoty i srebrny medal wojenny.

O Dardanele i Mezopotamię.

Rotterdam. (B. kor.) „Nieuwe Rott. Courant“ donosi o wczorajszym oświadczeniu Asquitha w izbie niższej jeszcze następujące szczegóły: Asquith powiedział, że przed Zielonymi Świątami minister Bonar Law przyobiecał opublikować sprawozdanie o ekspedycji dardaneelskiej, o ile nie chodzi o sprawozdanie ściśle poufne, i takie, któreby mogły przynieść korzyść nieprzyjacielowi. Sprawozdanie przejrzała admiralcy, urząd wojny i urząd spraw zagranicznych. To co się nadaje do opublikowania dałoby obraz niezupełny i wprowadzający w błąd. To samo tyczy się sprawozdań o Mezopotamii. (Tronizacja wesołość). Hogg wola: „Ciągle te stare wykrety“. Carson wola: „Nigdy nie usłyszymy niczego o tych operacjach“.

Asquith w dalszym ciągu powiada: Nasze plany wojenne zostały przygotowane w pełni po dojrzałej naradzie w kołach wojskowych. Przypadałoby jednakże należeć, że służba lekarska była niedostateczna, a także i zaopatrzenie w żywność. General Nixon telegrafował jeszcze w listopadzie po walkach pod Ktezifonem do Chamberlaina, że służba ta jest niedostateczna. (Protesty). Carson pyta, czy sprawozdanie to będzie ogłoszone. Asquith: „Tak, gdy na to czas przyjdzie“. Asquith oświadcza dalej: Rząd w grudniu i styczniu otrzymał nieoficyjalnie listy zawierające odmowny obraz sytuacji. Wysłano tedy komisję do Mezopotamii, która po 2 mies. pobytu doniosła wieści, że uczyniono wszystko co było w możności ludzkiej. Szef służby lekarskiej O'Donnel udal się w maju tamże i doniósł, że brak jeszcze wciąż pewnych materiałów. Postarano się więc natychmiast o wszystko.

Z Anglii.

Anglia wobec Czerwonego Krzyża.

Waszyngton. (B. kor.) Biuro Reutersa. Sekretarz państwa Grey wystosował do Stanów Zjednoczonych notę, w której odnawia pozwolenia na dostarczanie amerykańskich artykułów w Czerwonego Krzyża i artykułów lekarskich Austro-Węgrom i Niemcom. Grey przeczy temu, jakoby blokada kościół sprzeciwiała się konwencji genewskiej, do której postanowiła Anglia ściśle zawsze się stosować. Niema powodu przypuszczać, żeby w Niemczech i Austro-Węgrzech panował brak artykułów Czerwonego Krzyża. Rząd jest powód do przyjęcia, iż sprawa ma się przeciwnie. Ale jeżeli nawet taki brak istnieje, to przypisać go należy okoliczności, iż mocarstwa centralne, o które tu chodzi, używają do innych celów, i gdyby im dostarczono nowych zapasów, nie wyszłyby to na korzyść chorym i rannym, lecz dostarczyłyby się tylko mocarstwom centralnym materiału dla celów wojennych. Rząd angielski wobec tego nie może też dopuścić do stworzenia takiego precedensu, jaki proponuje amerykański Czerwony Krzyż, mianowicie ustanowienia komisji nadzorczej.

Zniesienie świąt w Anglii

Londyn. (B. kor.) Biuro Reutersa donosi: Na Kongresie gwarectw, który postanowił zniesienie świąt aż do końca wojny, było obecnych trzysta delegatów, reprezentujących przeszło dwa miliony robotników. Przewodniczył Artur Henderson. Wśród uczestników znajdowali się minister amunicyi Montagu i sekretarz skarbu admirałcy Mac Namara. Henderson wygłosił nową, w której podniósł fakt, że święta sukcesy, osiągnięte obecnie na froncie zachodnim przez Anglików zawdzięcza się w wielkiej mierze przewadze ciężkich pocisków.

Minister amunicyi Montagu zapewnił zebranych, że gdy robotnicy przyjmą propozycję rządu, rząd będzie się starał, aby robotnicy z powodu tej ofiary nie ponieśli żadnej szkody.

Następnie wśród ogólnych oklasków odczytano list generała Haiga, który powiada: „Nacisk, jaki obecnie wywieramy na nieprzyjaciela, nie może ani na chwilę ustać. Do tego stanowczo koniecznym jest ciągle uzupełnianie amunicyi. Armia we Francyi oczekuje po robotnikach amunicyjnych, że swe zadanie wypełnią. Cały naród angielski powinien zrzęczać się myśli powszechnych świąt, aż osiągnięty zostanie nasz cel: szybkie, decydujące zwycięstwo“.

Po przyjęciu rezolucyi, zgadzającej się na zniesienie świąt, postanowiono zgromadzenie tekst rezolucyi przesłać telegraficznie Haigowi z dodaniem zapewnienia, że zaopatrywanie w amunicję nie tylko będzie utrzymane, ale jeszcze zwiększone. Górnicy nie byli na kongresie reprezentowani, ale na zgromadzeniach, odbytych w rozmaitych rewirach węglowych postanowili również kontynuować pracę w dniu świątecznym.

Wobec skrupulatnego przestrzegania świąt w Anglii, uchwała ta charakteryzuje dobrze nastrój robotników angielskich. (Przyp. Red.).

Nadesłane.

Dr. AUGUST LORIA

ordynuje jak w latach ubiegłych

MARIENBAD
Haus Gutenberg, Waldbrunnstrasse.

Czesław Bogdani

absolwent inżynierii,

przeżywszy lat 29, po ciężkiej chorobie opatrzony św. Sakramentami, zmarł dnia 19 lipca 1916 roku.

Pogrzeb odbędzie się w piątek dnia 21. b. m. o godzinie 4 popołudniu z domu przedpogrzebowego na cmentarzu.

NABOŻEŃSTWO ŻALOBNE

odprawionem zostanie w sobotę dnia 22. b. m. o godz. 9 rano w kościele OO. Zmartwychwstańców przy ul. Łobzowskiej

O czym zawiadamia stroskana rodzina.

Zakład Pogrzebowy „Concordia“ Jana Wolnego, Kraków.

K. WITKOWSKI KORDAS
w Krakowie, ul. Wiślna L. 6

Największy wybór aparatów kościelnych
jak: Ornaty, Kapy, Dalmatyki, Baldachimy, Stupy, Sukienki, Chorągwie, Sztandary, Kielichy, Puszki, Monstrancje, Lichtarze. Żelaza do ośiątków, Komże, Aiby, Koronki, Adamaszki, Brokaty, Aksamity, Fręzle, Galony.

Wiadomości od wywiezionych do Rosji.

Z Kopenhagi otrzymujemy w dalszym ciągu następujący wykaz osób wywiezionych w Kłab Rosji.

Julia, Marya i Edward Metze zawiadamiają rodziców w Warszawie, Rybaki 6 i Karwowskich, Barbary 8, m. 8, że są zdrowi, mamy dobre posady, mieszkamy u Wacków w Kijowie, Timofiejewska 5, m. 10. Edward wstąpił do szkoły.

Mikołaj Nikołajew w prosi o wiadomość o p. Aleksandrze Kornatowskim i jego rodzinie w Warszawie, Marszałkowska 22, m. 6, jest zdrowy w Moskwie, Twerzka ul. 58, m. 25 i prosi o dokładny, teraźniejszy adres; czy są wiadomości o Stasi i p. Czesławie; po odebraniu odpowiedzi wysła pieniądze.

Stanisław i Marya Kamoccy z synkiem Jędrusem zawiadamiają Witoldostwo Kamockich i Magdalę Popławską z Podgaju i Zofię Kamocką z Warszawy, Erywańska 16, że napisali kilka listów, są zdrowi i na posadzie podobnej do poprzedniej.

Piotr Nowak prosi p. Rzeźnickiego w Kielcach ul. Chęcińska Nr 6 o zawiadomienie żony Justyny Nowakowej z dziećmi, że jest zdrowy i pełni swój obowiązek na drodze Mikołajewskiej, st. Ostaszków, gub. Twerzkiej, depot.

Lucjan Kępiński, podporucznik, syn Bronisława zawiadamia rodziców Bronisława i Marcelinę Kępińskich z Demeńska, noworodomskego powiatu, piotrkowskiej gub., że jest zdrowy w Kamyszyńce, gub. saratowskiej.

Zołnierze zawiadamiają: Bolesław Wójcik Zofię Giechtę z rodzicami z Warszawy, ul. Sołec 113, Bonifacy Pazio żonę Maryę Pazio z Warszawy, ul. Lipowa 9, Władysław Jackowski Zofię Jackowską z rodziną z Warszawy, ul. Czerniakowska 9, Aleksander Kucharski żonę Stanisławę Kucharską z Warszawy, ul. Ogrodowa 28, m. 22, że są zdrowi w Połocku na tem samem stanowisku.

Józef Bortnowski i Jan Rakowski, uczniowie szkoły realnej w Bielecku, gub. twerskiej, zawiadamiają rodziców z Wilna, że są zdrowi.

Franciszek Dąbrowski ze Skierniewic, ostatnio zamieszkały w Warszawie, zawiadamia żonę i syna Józia, że jest zdrowy i pracuje od lipca zeszłego roku w okolicy Nieświeża, mińskiej gub., w tej samej organizacji. Prosi o wiadomość pod adresem: Kłostow nad Donem, ul. Tieniednicka 25, Bronisławie Góreckiej.

Ignacy Kłos w Moskwie prosi o wiadomość o żonie Walery z dziećmi, Ireńką i Tadeuszem z Warszawy, ul. Płocka 88 i o stryju Józefie Kłos, ul. Krakowskie Przedmieście 5.

Józef Kossak zawiadamia Dra Fiedler, Konst. Dorocińskiego i I. Kasprzykowskiego z Radomia i St. Kłossowskiego z Warszawy, że jest zdrowy, służy przy Czerwonym Krzyżu. Prosi o zawiadomienie rodziców i o wiadomość o nich.

Romanostwo Tymienieccy, Bronisława Borawka z Jądzi zawiadamiają: rodzinę z Dzierżaw i Mazowa z Łęczyńskiego, Przysiężni z Łaska i Romanostwo Borawskich z Warszawy, Złota 48, że są zdrowi w Iwanowo-Wozniesieńsku, Włodzimierska gubernia Stanisław na Kaukazu.

Witoldostwo Wróblewscy, Józef i Stefan Śniagoccy zawiadamiają rodziców z Kozła, gub. Łomżyńskiej, pow. Kozienicki, rodzinę z Warszawy i matkę Witolda z Kozienic, Radomska gub., że są zdrowi i dobrze im się powodzi.

Klaudysz Kowalewski zawiadamia żonę Józefę z Warszawy, ul. Miedziarna nr 13, m. 15, że jest zdrowy, służy na kolei w Rybnie. Prosi o wiadomość.

Zygmunt Niedzielski zawiadamia rodzinę z Warszawy, ul. Twarda nr 55a, że jest zdrowy, służy w Rybnie. Prosi o wiadomość.

Maryja z Sudrów Jezierska zawiadamia siostry Helenę Karwowską z Warszawy, ul. Hoża nr 21 i Czesławową Strzlecką ze Skierniewic, że są zdrowi, mieszkają w Kosmodemjanisku, Kazańskiej gub.; mają ma posadę. Prosi o wiadomości.

Leon Bronowski, syn Karola, żołnierz, zawiadamia żonę Maryę z Bronowskich i córki Stefę, Niułkę i Janinę z Warszawy, ul. Franciszkańska nr 3, m. 5 i prosi p. Mieczysława Ostrowskiego, fabrykanta powozów, ul. Leszno nr 25 o zawiadomienie rodziców z gub. Warszawskiej, pow. płońskiego, poczty Zakrocym, wsi Wojny. Prosi o wiadomości.

Lekarz Józef Mikołajewski zawiadamia rodziców z Kuluszek, pow. brzezińskiego, gub. Piotrkowskiej, że jest zdrowy. Adres: Moskwa, Petrogradzka szosa 48 m. 3. H. Nowak dla J. M.

Alina Sojcecka, siostra miłośniczka, zawiadamia rodzinę z Łodzi, Widzewska nr 39, że wszyscy zdrowi. Tadeo na posadzie, Genia z Romanem w Ekaterynostawiu, Nacią z dziećmi w Chermilowie, ul. Rzemieślnicza nr 24, Basia z Waciu pracując w szpitalu w Żytomierzu. Wszyscy materyalnie zabezpieczeni. Alina prosi o wiadomości pod adresem „Gazety Polskiej” w Moskwie.

Bolesław Zaremba zawiadamia matkę, siostrę, brata i szwagra Karola Brudnickiego, że jest zdrowy, pracuje na kolei Syzrano-wiaziemskiej; mieszka w Penzie, ul. Przedtieczńska nr 120.

Apollinary Dzierżowski zawiadamia dzieci z Warszawy, Nowo-Dobra 5, że jest zdrowy, mieszka w Moskwie.

Zofia Bagieńska z Wilna pragnie wieści o córce Roginie B., z maj. Rawicze, st. Szczuczyn, gub. wileńskiej, pow. lidzkiego, u pp. Lisowskich. O sobie donosi, że mieszka z rodziną w Taldomie, gub. twerskiej. Wszyscy zdrowi.

Stanisław i Romualda z Malinów Rudzińscy zawiadamiają Wandę z Malinów Pazuchową z Łezosowa, Krakowska 9 i Michała Malinę ze Lwowa, Namiestnictwo, że są zdrowi, materyalnie zabezpieczeni; mieszkają w Samarze, Zawodskaja 88. Proszą o wiadomości.

Rymasz Anna z Suwałk uprasza ks. Chojnowskiego z Suwałk i znajomych Suwałczyków o zawiadomienie Maryi z Czmiłewskich Kapelko, żony Akcyznego z Włajna, że jej mąż Jan jest zdrowy, w Kursku, Florawskaja ul. 24 i czeka wiadomości o zdrowiu żony i syna Tadeusza.

Arlejuszczyk Bujniccy z dziećmi w m. Czerniech, st. Lizio, gub. mohylewskiej, zawiadamiają rodzinę Kokowskich z Warszawy, ul. Wrecka 10 m. 34, że wszyscy zdrowi. Niepokoją się o los rodziny i proszą znajomych o wiadomości o rodzinie.

Dr Puterman z żoną, córką i zięciem zawiadamia syna Juliusza z Sosnowca i pp. Zwybel z Lublina, Namiestnictwo 13, że są zdrowi, mieszkają nadal w Moskwie, Sietienka, Proswiryna zaułek nr 15 m. 15. Proszą o wiadomości.

CENA SAMOUCZKA NIEMIECKIEGO

KORON 5.—

za każdą część (I. lub II).

Samouczek „ARGUS” opracowany został na podstawie znakomitej metody Ansona — dla osób, które pragną osiągnąć praktyczną znajomość obcych języków — a nie mogą korzystać z nauki w specjalnych Instytutach Języków (Ansona, Berlitz i t. p.).

Samouczek „ARGUS” podaje materiał naukowy z zakresu życia codziennego systematycznie i to tylko w takich dozach, by uczeń był w stanie łatwo i trwale przyswoić go sobie. Do nabycia w większych księgarniach. Prospekty wysła bezpłatnie:

WAKŁAD STANISŁAWA GOLDMANA W KRAKOWIE, ULICA SZEWSKA 17. (Instytut Języków Ansona).

CENA SAMOUCZKA FRANCUSKIEGO

KORON 6.— za część I.,

lub kor. 3-50 za część I. A i kor. 3.— za część I. B.

PUDER ŁOPIANOWY

FRANCISZKI BUDZIASZEK

2199

do pielęgnowania włosów

przez 10 lat wypróbowany posiada następujące zalety: usuwa łupież i łuszczyca uszczępnia najwięcej cebulki włosowe, a przez użycie pudru łopianowego wzmacnia się podłoże, przyspiesza porost włosów, zapobiega przedwczesnej wiotkości. Panie, Panowie i dzieci, którzy dostają przez umycie wodą głowy, bólu łez i kałaru mogą osiągnąć ten sam skutek czyszczenia głowy tylko pudrem łopianowym, który jest w rodzaju piasku, a przy chemicznym zbadaniu przez lekarzy został uznany jako najlepszy do pielęgnowania włosów, po którym otrzymuje się piękne puszyste i łatwe do uczesania fryzury. — Do nabycia w Krakowie w składzie perfumeryj Rynak, Reim i Sp., ul. Florjańska Bękner Spół. Sławowska Drobnia, Lener i w drogueryach ul. Sławowska Jan Link, skład apteczny ul. Długa 18. „Sanitaw”, ul. Szewska 8 Hanak, ul. Karmelicka 14 droguerya Wilkońska. Drohobycz: Droguerya Wiołockiego, Bochnia, droguerya Szymanowicza.

Znajdującą się w ruchu

PAROWĄ FABRYKĘ CEGŁY I DACHÓWEK

wyrabiającą rocznie 3,000.000 cegły, oraz

MŁYN PAROWY

przerabiający na dobę 60q zboża — wraz z całym kompleksem gruntu 14 H^a w mieście powiatowym z powodu zmiany właściciela

ma do sprzedania

1908

Kancelarya adwokata Dr. Sosnowskiego w Dynowie.

Się kancelaryjna

mężczyzn lub panna przyjmie natychmiast c. i k. Komenda obwodowa w Opocznie (Królestwo Polskie) Warunki: doskonała znajomość pisanja na maszynie w języku polskim i niemieckim. Koszta podróży ponosi Komenda. Wynagrodzenie: 150 Kor. miesięcznie, opał i światło, oraz pomoc w wyszukaniu mieszkania. Rutynowana siła, która była już zatrudniona poprzednio w jakimś urzędzie, może otrzymać także stosownie do umowy wyższe wynagrodzenie. Dwutygodniowy czas próby oraz dwutygodniowy wzajemny termin wypowiedzenia. Pisemne oferty z podaniem wieku, wyznania, wykształcenia i odpisów świadectw i dokumentów polecających (ubiegający się mężczyźni wini nadto podać, z jakiego powodu nie służy przy wojsku) wraz z dokładnym adresem należy przysyłać natychmiast do Komendy obwodowej.

2205

Zakład pogrzebowy „CONCORDIA”

Jedyny w Krakowie, który posiada własny wyrób trumien i podejmuje się przewozić zwłok ze wszystkich krajów Europy

Jana Wolnego

Plac Szczępański I. 2, (dom własny), Tel. 331.

Willa stylowa

z komfortem

W ogrodzie blisko parku za 46.000 K. parcela około 200 sążni. Na parterze i piętrze 6 ubikacji, 2 łazienki balkon. — Wymagana gotówka 20.000, reszta może pozostać przez kilka lat na 6 procent. Wskaże Chądzyński, Aleja Mickiewicza 17. (godz. od 10 — 8) 2210

Wojenna Centrala Handlowa

w Krakowie

Sławkowska 1. (Róg Rynku)

zawiadania, że święty transport marmarów oraz serów holenderskich Gouda i Eidamer nadszedł do Krakowa. 2209

SIATKI DRUCIANE

ogrodzenia, drut kolczasty i przybory straży pożarnej. Tryery, siewniki do nawozów sztucznych i różne transmisje poleca:

Józef Karrach, Lwów czasowo Wiedeń VI. Mariahilferstrasse 27. 1465

Ważne: dla Aptekarzy i Droguistów

2192

Nadeszły większe zapasy: Liniment, capsini comp., maczki Nestlego, Odolu, Restitutionsfluida Kwizdy i wina Serravallo. M. L. Dobrowolski, Kraków XXII. Nr. Tel. 200.

Potrzebujemy

PALACZY PIECOWYCH

do cegły i dachówek

SORTOWNIKÓW DACHÓWKI.

Cegielnia Rudy XX. Sanguszków w Tarnowie. 2191

TANI SKLEP POLSKI

Plac Maryacki L. 3.

sprzedaje gotową bieliznę i konfekcję damską i dziecięcą.

Zamówienia hurtowe przyjmują:
ZWIĄZEK PRACY KOBIEĆ (Bracka 8.) Bieliza damska, męska i dziecięca
SZWALNIA DLA DOTKNIĘTYCH WOJNĄ (plac Szczepański 7.) Konfekcja damska: bluzki, spódnice halki, szlafroki, fartuszki.
SZWALNIA OCHRONY KOBIEĆ „Pol. Zw. Niew. Katol.” (Krupnicza 16.) Konfekcja dziecięca: ubranka, sukienki, fartuszki. 2061

Poszukuje posady

starszy

NADMŁYNARZ

Obermüller.

posiadający 40 letnią praktykę w młynach parowych i turbinowych.

Łaskawe zgłoszenia listowne pod M. K. willa S. Krynickiego w Krynicu. 2075

Szkola Handlowa w Kielcach

POSZUKUJE

od 27. Sierpnia b. r.

profesora matematyki (algebra)

zgłoszenia przyjmuje Prof. Dr A. Hoborski, Kraków, ul. Smoleńska L. 26. osobiście od godz. 4 do 5 popołud. lub listownie. — Wynagrodzenie odpowiednie. 1957

KAINIT KAŁUSKI

po oryginalnej cenie 220 K. za 10.000 kg. bez worków loko Kałusz.

Józef Karrach, Lwów obecnie Wiedeń VI. Mariahilferstrasse 27. 1465

KRAJOWY ZAKŁAD DLA UMYSŁOWO CHORYCH W KOBIERZYŃIE

przyjmie zaraz służbę do gospodarstwa:

4 parobków,
6 dzwerek i
3 stróżów nocnych.

wynagrodzenie parobków i dzwerek wynosi pościłkowo 20 kor. 70 h. miesięcznie, mieszkanie, światło, opał i wikt, — co roku podwyżka 2 kor. miesięcznie. Wynagrodzenie stróżów nocnych wynosi 60 kor. miesięcznie, mieszkanie, światło i opał.

Zgłoszenia przyjmuje krajowy Szpital św. Łazarza w Krakowie, Kojemika 17. 2050

Nowe

ZIEMNIANKI I MIOD KUPUJE

Związek Ekonomiczny Kółek Rolniczych we Lwowie, Stow. z ogr. por.

czasowo Bieleśko (Bielitz) Zunfthausgasse 1. II St. 1194

DO SPRZEDANIA:

kilkadziesiąt kg. dziegciu płynnego, kilkadziesiąt blaszanek jednolitych, urządzenie sklepowe, waga decymentalna i t. p. — Wiadomość: Podgórze, Kalwaryjska L. 86. 2204

Dobry interes!

jest zaraz do wynajęcia w Wadowicach

DOM Z OGRODEM

koncesją szynkarską i z kilkoma morgami gruntu. 2193

Zgłoszenia przyjmuje: Adwokat Wadziński w Wadowicach i Brów w Limanowej.

Obiady służące

prywatne i pokoje. Ul. Karmelicka 1. 46, II piętro. na prawo.

W najbliższych dniach rozpoczynamy praktyczny kurs języka

niemieckiego

z opłatą miesięczną 5 koron.

Kursy Ansona ul. Szewska 17.

Kuchnia

Związku urzędników wydaje smaczne i tanie obiady w domu i na miasto zarówno dla członków, jak i osób nienależących do Związku po 1 Kor. 80 hal. Szewska, 21. i p.

Agromom ukończony

tonaty, bezdzietny, ziemianin, skutkiem wypadków wojennych zmuszony opuścić własny majątek, poszukuje zajęcia jako zarządcy lub dzierżawcy. Zgłoszenia listowne pod S. C. de Administracji „Głosu Narodu”. 2208

Masażystka

rutynowana, dla Pań, wykonuje wszelkie masaże lecznicze i kosmetyczne z wibracją Sławkowska 11 III piętro. 1651

Organista

kawaler wolny od wojska lat 21.

poszukuje posady na stałe lub na zastępstwo. Łaskawe zgłoszenia:

R. Rozmus, Trzebinia. 2125